

HNÍZDĚNÍ VOLAVKY POPELAVÉ *Ardea cinerea* L. U ČERNOŽIC NAD LABEM

František Bárta

Úvod

Volavka popelavá (*Ardea cinerea*) má v Československu několik pravidelných hnízdních kolonií (Třeboňsko, Lednice aj.). Ve Vč. kraji patřila k pravidelnému hnízdišti oblast Bohdanečských rybníků u Pardubic. V poválečném období zde byli vícekrát pozorováni staří ptáci v hnízdní době. Avšak teprve roku 1966 bylo nalezeno hnízdo s pěti vejci. Hnízdění však bylo neúspěšné. Násada byla zničena vránou obecnou šedou (ŠTANCL, ŠTANČLOVÁ 1987). V roce 1983 našel tentýž autor u rybníka Rozhrna 2 hnízda. Při kontrole zde zjistil 4 a 5 mláďat (ŠTANCL in lit.). Pan Štancl předpokládá, že téhož roku byla další hnízda v okolí, ale nebyla nalezena. Druhým místem tradičního hnízdění je jižní část Českomoravské Vysočiny. Hanzák (in HLADÍK et al. 1959) uvádí hnízdění jednoho páru volavek u Dářka v roce 1952. V blízkosti hranic Vč. a Jm. kraje bylo několikrát prokázáno hnízdění na Jihlavsku, např. SLAVÍK 1970. Roku 1984 jsem zjistil další úspěšné vyhnízdění jednoho páru ve Vč. kraji.

Popis lokality

Obec Černožice nad Labem leží v intenzivně zemědělsky obdělávané oblasti okresu Hradec Králové. Jihozápadně od obce leží rybník, který je od vlastní obce oddělen frekventovanou silnicí první třídy č. 33. Rybník je tvořen ze 3/4 volnou hladinou a z 1/4 rákosovým porostem na jehož západním okraji je porost olší.

Výsledky

Od jara 1984 jsem na lokalitě pravidelně pozoroval 1 ex. volavky popelavé. Dne 3.5.1984 bylo nalezeno na jižním okraji olšového porostu obsazené hnízdo. Bylo umístěno na okrajové ol-

ši ve výšce 8 metrů. Samotná stavba byla ze suchých větví vrby a olše.

Hnízdo bylo pravidelně vizuálně kontrolováno. Při přiblížení se člověka k hnízdu sedící pták neodlétal, ale naopak se krčil na hnízdě. Z chování tak bylo usouzeno, že sedí na snůšce. Proto byla kontrola hnízda odložena na pozdější dobu.

Ke konci května se u hnízda častěji objevoval i druhý jedinec. Dle zbarvení ptáků byl jeden z nich ještě nedospělý. Dne 10.6.1984 bylo pozorováno mládě a tak bylo přistoupeno ke kontrole hnízda. Ještě téhož dne zde byla okroužkována 3 mláďata ve stáří asi 20 dní.

Po okroužkování byla prováděna pouze vizuální kontrola hnízda. Mláďata byla pozorována na hnízdě naposled 28. června. Později už bylo hnízdo prázdné a ptáci se již v blízkém okolí nezdržovali, zřejmě z důvodu nadměrného ruchu na okolních polích a u rybníka.

Po celou dobu hnízdění se oba ptáci chovali velmi nenápadně a hnízdění se obešlo bez zbytečných návštěv zvědavých lidí. Celý proces hnízdění probíhal 300 metrů od rušné komunikace a individuální zástavby obce. V období hnízdění byly provedeny kontroly obdobných lokalit v širším okolí, ale další hnízda nebyla nalezena. V roce 1985 bylo hnízdiště opět sledováno, ale ptáci již nepřiletěli.

Poděkování

Děkuji panu Štanclovi z Rohovládové Bělé za poskytnutí dat o hnízdění v roce 1983.

Zusammenfassung

NESTING OF GREY HERON *Ardea cinerea* L. NEAR ČERNOŽICE NAD LABEM

In 1984, the author found a nest of the Grey Heron near Černožice nad Labem, District of Hradec Králové. Three young were ringed and all successfully fledged. No other nesting of this bird species was recorded in this site during another five years.

Literatura

- HUDEC, K., ČERNÝ, W., a kol., 1972: Fauna ČSSR. Ptáci 1. Academia Praha.
 HLADÍK, B., SLAVÍK, B., SEMRÁD, B., KUČERA, J., 1959: Ptáci střední části Českomoravské Vysočiny. Vlastivědný sborník Vysočiny 3: 131-155.
 SLAVÍK, B., 1970: Dodatek k ptactvu střední části Českomoravské Vysočiny. Vlastivědný sborník Vysočiny 6: 117-120.
 ŠTANCL, L., ŠTANCOVÁ, H., 1987: Ptactvo Pardubicka II. Bohdanečsko. Krajské muzeum, Pardubice.

Adresa autora

RNDr. František Bárta, 538 43 Třemošnice 313